

Concello de
Vilagarcía de Arousa
Conservatorio Profesional de Música

Programación
DIDÁCTICA
FRAUTA TRAVESA
Graos Elemental e Profesional

Índice

1.Introdución	5
1.1.Marco Legal	5
1.2.Características do centro	7
1.3.Características do alumnado	7
2.Objectivos xerais das ensinanzas musicais	9
2.1.Grao elemental	9
2.2.Grao Profesional	10
3.Objectivos específicos das ensinanzas musicais	11
4.Objectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Frauta travesa	12
4.1.Grao elemental da materia de Frauta travesa	12
4.1.1.Obxectivos	12
4.1.2.Contidos	12
4.1.3. Criterios de Avaliación do Grao Elemental	13
4.1.3.1. Procedementos e ferramentas de avaliación	14
4.1.3.2. Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos	15
4.1.3.3. Sistema de control da asistencia do alumnado	16
4.1.3.4. Medidas de recuperación ao longo do curso académico	16
4.1.3.5. Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria	16
4.1.3.6. Procedemento de recuperación da convocatoria extraordinaria	16
4.1.3.7. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	17
4.2.Grao Profesional da materia de Frauta Traveseira	18
4.2.1.Obxectivos	18
4.2.2.Contidos	18
4.2.3.Criterios de Avaliación do Grao Profesional	19
4.2.3.1.Procedementos e ferramentas de avaliación	20
4.2.3.2.Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos	21
4.2.3.3.Sistema de control da asistencia do alumnado	22
4.2.4.4.Medidas de recuperación ao longo do curso académico	22
4.2.4.5.Procedementos de recuperación da convocatoria ordinaria	22
4.2.4.6.Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria	22
4.2.4.7.Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	23
5.Metodoloxía	24
5.1 Principios metodolóxicos	24
5.2 Métodos didácticos	25
6. Atención á diversidade	26
7. Temas transversais	27
7.1.Educación en valores	27
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	28
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	29

8.1. Actos institucionais	29
8.2. Cursos e clases maxistras	30
8.3. Audicións	30
8.4. Outros	30
9. Secuenciación por cursos	31
9.1. Curso: 1º de grao elemental	31
9.1.1. Obxectivos	31
9.1.2. Contidos	31
9.1.3. Criterios de avaliación	32
9.1.3.1. Mínimos esixibles	32
9.1.4. Recursos didácticos*	32
9.2. Curso: 2º de grao elemental	33
9.2.1. Obxectivos	33
9.2.2. Contidos	33
9.2.3. Criterios de avaliación	34
9.2.3.1. Mínimos esixibles	34
9.2.4. Recursos didácticos*	34
9.3. Curso: 3º de grao elemental	35
9.3.1. Obxectivos	35
9.3.2. Contidos	35
9.3.3. Criterios de avaliación	36
9.3.3.1. Mínimos esixibles	36
9.3.4. Recursos didácticos*	36
9.4. Curso: 4º de grao elemental	37
9.4.1. Obxectivos	37
9.4.2. Contidos	37
9.4.3. Criterios de avaliación	38
9.4.3.1. Mínimos esixibles	38
9.4.4. Recursos didácticos*	39
9.5. Curso: 1º de grao profesional	40
9.5.1. Obxectivos	40
9.5.2. Contidos	40
9.5.3. Criterios de avaliación	41
9.5.3.1. Mínimos esixibles	41
9.5.4. Recursos didácticos*	41
9.6. Curso: 2º de grao profesional	43
9.6.1. Obxectivos	43
9.6.2. Contidos	43
9.6.3. Criterios de avaliación	44
9.6.3.1. Mínimos esixibles	44
9.6.4. Recursos didácticos*	45
9.7. Curso: 3º de grao profesional	47
9.7.1. Obxectivos	47
9.7.2. Contidos	47
9.7.3. Criterios de avaliación	48
9.7.3.1. Mínimos esixibles	48

9.7.4.Recursos didácticos*	49
9.8.Curso: 4º de grao profesional	51
9.8.1.Obxectivos	51
9.8.2.Contidos	51
9.8.3.Criterios de avaliación	52
9.8.3.1.Mínimos esixibles	52
9.8.4.Recursos didácticos*	53
9.9.Curso: 5º de grao profesional	55
9.9.1.Obxectivos	55
9.9.2.Contidos	55
9.9.3.Criterios de avaliación	56
9.9.3.1. Mínimos esixibles	57
9.9.4.Recursos didácticos*	57
9.10.Curso: 6º de grao profesional	59
9.10.1.Obxectivos	59
9.10.2.Contidos	59
9.10.3.Criterios de avaliación	60
9.10.3.1.Mínimos esixibles	61
9.10.4.Recursos didácticos*	61
10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	63
11.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	64
12.ANEXOS	65
12.1.Probas de acceso 1º de grao profesional	65
12.1.1.Normativa Xeral	65
12.1.2.Exame	66
12.1.3.Criterios de avaliación	66
12.1.4.Repertorio orientador	66
12.2.Probas de acceso a outros cursos do grao elemental (2º, 3º e 4º cursos)	67
12.2.1. Normativa Xeral	67
12.2.2.Exame	68
12.2.3.Criterios de avaliación	68
12.2.4.Repertorio orientador	68
12.3.Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º,5º e 6º cursos)	69
12.3.1. Normativa Xeral	69
12.3.2.Exame	70
12.3.3.Criterios de avaliación	70
12.3.4.Repertorio orientador	70
12.4.Premios Fin de Grao	71
12.4.1.Contidos da proba	71
12.4.2.Criterios de avaliación	71
12.5. Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais	71

1.Introdución

A presente Programación Didáctica de Frauta travesa está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos catro cursos do grao elemental e dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Vento e Percusión de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materias e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1.Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os documentos legais que figuran a continuación, tendo presente o reflectido no Artigo 1.2 do Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos Conservatorios que explicita *“Tamén será de aplicación aos conservatorios de música e de danza de titularidade das entidades locais, e aos centros privados de ensinanza de música e de danza en todos aqueles aspectos que non contraveñan o establecido na súa lexislación específica e os límites fixados por ela”*. Figuran clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **REAL DECRETO 428/2013, do 14 de xuño**, polo que se establecen as especialidades docentes do Corpo de Profesores de Música e Artes Escénicas vinculadas ás ensanzas de Música e Danza
- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **CIRCULAR 6/2012** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se determinan as titulacións mínimas esixibles para a impartición das ensanzas regradas de música nos Conservatorios de Música non dependentes da Consellería de Cultura, Educación e O.U. , e nos centros autorizados

- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2. Características do centro

A creación do Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa ven reflectida no Decreto 222/2000, de 13 de setembro, e autorizada a súa posta en funcionamento pola Orde do 6 de xullo de 2005, ámbalas dúas da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

É un centro público e oficial no que se imparten na actualidade os graos elemental e profesional das ensinanzas de réxime especial de música reguladas pola Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.

Sito no Auditorio Municipal de Vilagarcía de Arousa, na Avda. da Mariña nº 27.

O centro sitúase na bisbarra do Salnés. A actividade musical da zona xira en torno á existencia deste centro, de bandas de música, asociacións culturais e coros. Existe en Vilagarcía de Arousa, e tamén de titularidade municipal, unha Escola Municipal de Música así coma escolas de música privadas. O mesmo sucede noutros municipios da comarca.

O propio Conservatorio e o Concello de Vilagarcía de Arousa, programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, Masterclass, Seminarios, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3. Características do alumnado

O centro conta cunha media de 125 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría do alumnado pertence ao Concello de Vilagarcía de Arousa aínda que tamén é salientable o número de alumnos/as doutros concellos limítrofes.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- O interese polo estudo dunha especialidade instrumental.
- A calidade da ensinanza.
- A localización do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1. Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

- a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmonicamente ao conxunto.
- g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2. Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanza profesional de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exigencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Frauta travesa

4.1. Grao elemental da materia de Frauta travesa

No Anexo II do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, establécense os obxectivos, contidos e criterios de avaliación sobre os que se basea a presente programación e que son os que se citan a continuación:

4.1.1. Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- c) Saber empregar con precisión os reflexos necesarios para corrixir de forma automática a afinación das notas e a calidade do son.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas empregar, dentro das exixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente de afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- f) Emitir un son estable, en toda a extensión do instrumento, comezando a empregar o vibrato e os matices para lle dar cor e expresión á interpretación musical.
- g) Coñecer a montaxe e a fabricación das lingüetas e poder rebaixalas para o seu correcto funcionamento (instrumentos de lingüeta dobre).
- h) Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.

4.1.2. Contidos

- Práctica da relaxación e respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Fortalecemento dos músculos faciais.
- Exercicios de respiración sen instrumento e con el (notas tidas controlando a afinación, calidade do son e dosificación do aire).
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son.

- Práctica de escalas e intervalos (terceiras, cuartas), controlando a emisión do aire en diferentes articulacións.
- Emisión do son en relación coas dinámicas e alturas.
- Desenvolvemento da flexibilidade nos saltos, nas articulacións, nos trinos, etc.
- Práctica de conxunto con outros instrumentos para desenvolver a afinación, o axuste e a precisión rítmica.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras e de fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.), para chegar a unha interpretación consciente e non simplemente intuitiva.
- Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.

4.1.3. Criterios de Avaliación do Grao Elemental

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo/a propio/a profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

1. Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión. Este criterio de avaliación pretende constatar a capacidade do alumnado para se desenvolver con certo grao de autonomía na lectura dun texto.
2. Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido. Este criterio de avaliación pretende comprobar, a través da memoria, a correcta aplicación dos coñecementos teórico-prácticos da linguaxe musical.
3. Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. Este criterio de avaliación pretende comprobar a capacidade do alumnado para empregar o tempo, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación.

4. Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas. Con este criterio, preténdese avaliar a capacidade para percibir e relacionar cos coñecementos adquiridos os aspectos esenciais de obras que o alumnado poida entender segundo o seu nivel de desenvolvemento cognitivo e afectivo, aínda que non as interprete por seren novas para el ou por resultaren aínda inabordables pola súa dificultade técnica.
5. Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual. Este criterio de avaliación pretende verificar se o alumnado é capaz de aplicar no seu estudo as indicacións do profesorado e, con elas, desenvolver unha autonomía progresiva de traballo que lle permita valorar correctamente o seu rendemento.
6. Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación. Este criterio de avaliación trata de comprobar a capacidade de memoria e autocontrol, e o dominio da obra estudada. Así mesmo, pretende estimular o interese polo estudo e fomentar as capacidades de equilibrio persoal que lle permitan enfrontarse con naturalidade ante un público.
7. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces. Este criterio de avaliación presta atención á capacidade do alumnado para adaptar a súa afinación, precisión rítmica, dinámica, etc., á dos seus

4.1.3.1. Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación ten dúas vertentes:

- **Avaliación continua.** O/A profesor/a valorará de forma constante o progreso do/a alumno/a durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións ao longo do curso, concertos de alumnos/as e audicións de aula, onde o/a profesor/a valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do/a alumno/a nestes eventos. Para a avaliación das mesmas utilizarase a folla de calibración (Ver anexo 12.5).

4.1.3.2. Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos

---

1	Carencia total de traballo individual
---	---------------------------------------

2-3	Graves dificultades coa lectura e interpretación das notas e do ritmo Interrupcións frecuentes Acusada falta do control do son Escaso dominio da obra Falta de control técnico das diferentes seccións da obra
-----	--

4	Insuficiencia do nivel preciso e aceptable segundo os criterios de avaliación de cada curso Falta de continuidade na interpretación Pobre recuperación dos atrancos Erros de lectura, afinación e ritmo Baixa calidade do son Falta de preparación xeral Actitude negativa e falta de interese na materia
---	---

5-6	Seguridade xeral na lectura (notas e ritmo) Traballo técnico adecuado Continuidade na interpretación da obra Limitación no uso de recursos musicais Evidencia dunha coidada preparación
-----	---

7-8	Interpretación realizada con seguridade técnica Evidencia de control do son e da afinación Tempo adecuado e mantido Uso correcto das dinámicas e do fraseo Capacidade de resposta ó estilo
-----	--

9-10	Interpretación creativa realizada con fluidez e seguridade técnica Dominio da memoria Atención ás dinámicas e o fraseo Control do son e da afinación Tempo axeitado dende o punto de vista musical Comprensión dos detalles musicais e do carácter e estilo da obra
------	--

4.1.3.3. Sistema de control da asistencia do alumnado

Co obxectivo de controlar a asistencia do alumnado ás actividades lectivas deste centro, se contabilizarán as faltas de asistencia do seguinte xeito:

O alumnado que supere ás **TRES** faltas de asistencia **trimestrais** para materias dunha sesión semanal e **CATRO** faltas de asistencia para materias de dúas sesións semanais poderá ser avaliado en cada trimestre mediante unha proba específica.

O profesorado desenvolverá esta proba no horario asignado ao/á alumno/a, no caso das materias individuais. No suposto das materias colectivas o profesorado indicará ao alumnado a data e hora de realización da proba.

O profesorado das diferentes materias deberá notificar ao titor/a e á Xefatura de Estudos cando o seu alumnado acade o número de faltas sinalado.

A Comisión de Coordinación Pedagóxica será o órgano que resolverá as incidencias ou casos excepcionais que podan acontecer.

Materias de 1 sesión semanal: Instrumento, Piano complementario, Orquestra, Conxuntos, Novas tecnoloxías aplicadas á música, Itinerario de Fundamentos de Composición, Técnicas de Composición aplicadas á didáctica, Repentización e acompañamento, Música de cámara, Educación auditiva e vocal e Coro.

Materias de 2 sesións semanais: Linguaxe musical (elemental e profesional), Harmonía, Análise e Historia da música.

4.1.3.4. Medidas de recuperación ao longo do curso académico

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

4.1.3.5. Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria

O número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9. O/A alumno/a terá dereito a realizar un exame ao final do curso académico.

Consistirá nunha proba práctica, onde o/a alumno/a presentará un programa cun número de obras segundo o disposto nesta programación e proposto polo/a profesor/a para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.1.3.6. Procedemento de recuperación da convocatoria extraordinaria

Consistirá nunha proba práctica a celebrar no mes de setembro, na que o/a alumno/a presentará un programa segundo o reflectido no Informe da materia correspondente que se lle entrega xunto co Boletín de Cualificacións finais no mes de xuño. Nela terá que amosar ter acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.1.3.7. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso ao que aspira a acceder.

O profesorado titor/a será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula informando ás familias, e solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias que cursa o/a alumno/a.

O profesorado das distintas materias informarán por escrito en relación ás capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos reflectidos nas diferentes programacións.

No suposto de que todos os informes sexan favorables, o/a titor/a presentará a proposta á dirección do Centro que a elevará ao Consello Escolar para a súa aprobación definitiva.

4.2. Grao Profesional da materia de Frauta Traveseira

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, figuran no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música e son os seguintes:

4.2.1. Obxectivos

As ensinanzas de frauta traveseira dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- b) Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- c) Practicar a fabricación de lingüetas dobres (para os instrumentos que as teñen).
- d) Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc.
- e) Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura á primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- h) Practicar a música de conxunto, en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media, desenvolvendo así o sentido da interdependencia dos respectivos cometidos.

4.2.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da velocidade e de toda a gama de articulacións posibles (velocidade en legato, nos distintos «estaccatos», nos saltos, etc.)
- Afondamento no estudo do vibrato de acordo coas exigencias interpretativas dos diferentes estilos.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos, con especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.

- Estudo do rexistro sobreagudo nos instrumentos que o utilizan.
- Práctica de conxunto con outros instrumentos para desenvolver ao máximo o sentido da harmonía, a afinación, o ritmo, etc.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra de diferentes épocas correspondente a cada instrumento.
- Estudo dos instrumentos afíns.
- Iniciación á interpretación de música contemporánea e ao coñecemento das súas grafías e efectos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.

4.2.3. Criterios de Avaliación do Grao Profesional

1. Utilizar o esforzo muscular, a respiración e relaxación adecuados ás esixencias da execución instrumental. Con este criterio preténdese avaliar o dominio da coordinación motriz e o equilibrio entre os indispensables esforzos musculares que require a execución instrumental e o grao de relaxación necesaria para evitar tensións que conduzan a unha perda de control na execución.
2. Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnicos e teóricos necesarios para alcanzar unha interpretación adecuada.
3. Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.
4. Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio. Con este criterio preténdese avaliar a autonomía do alumnado e a súa competencia para emprender o estudo individualizado e a resolución dos problemas que se lle susciten no estudo.
5. Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación sobre o instrumento. Este criterio avalía a competencia progresiva que adquire o alumnado na lectura á primeira vista así como a súa desenvolvemento para abordar a improvisación no instrumento aplicando os coñecementos adquiridos.
6. Interpretar obras das distintas épocas e estilos como solista e en grupo. Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e

das súas obras máis representativas, así como o grao de sensibilidade e imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.

7. Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mediante este criterio valórase o dominio e a comprensión que o alumnado posúe das obras, así como a capacidade de concentración sobre o resultado sonoro delas.
8. Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical. Este criterio avalía o concepto persoal estilístico e a liberdade de interpretación dentro do respecto ao texto.
9. Mostrar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos. Con este criterio quérese comprobar o desenvolvemento que o alumnado alcanzou en canto aos hábitos de estudo e á capacidade de autocrítica.
10. Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística. Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade artística.

4.2.3.1. Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación ten dúas vertentes:

Avaliación continua. O/A profesor/a valorará de forma constante o progreso do/a alumno/a durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.

Avaliación puntual. Organizaranse audicións ao longo do curso, concertos de alumnos/as e audicións de aula, onde o/a profesor/a valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do/a alumno/a nestes eventos. Para a avaliación das mesmas utilizarase a folla de calibración (Ver anexo 12.4).

4.2.3.2. Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos

---

1	Carencia total de traballo individual
---	---------------------------------------

2-3	Graves dificultades coa lectura e interpretación das notas e do ritmo Interrupcións frecuentes Acusada falta do control do son Escaso dominio da obra Falta de control técnico das diferentes seccións da obra
-----	--

4	Insuficiencia do nivel preciso e aceptable segundo os criterios de avaliación de cada curso Falta de continuidade na interpretación Pobre recuperación dos atrancos Erros de lectura, afinación e ritmo Baixa calidade do son Falta de preparación xeral Actitude negativa e falta de interese na matéria
---	---

5-6	Seguridade xeral na lectura (notas e ritmo) Traballo técnico adecuado Continuidade na interpretación da obra Limitación no uso de recursos musicais Evidencia dunha coidada preparación
-----	---

7-8	Interpretación realizada con seguridade técnica Evidencia de control do son e da afinación Tempo adecuado e mantido Uso correcto das dinámicas e do fraseo Capacidade de resposta ó estilo
-----	--

9-10	Interpretación creativa realizada con fluidez e seguridade técnica Dominio da memoria Atención ás dinámicas e o fraseo Control do son e da afinación Tempo axeitado dende o punto de vista musical Comprensión dos detalles musicais e do carácter e estilo da obra
------	--

4.2.3.3. Sistema de control da asistencia do alumnado

Co obxectivo de controlar a asistencia do alumnado ás actividades lectivas deste centro, se contabilizarán as faltas de asistencia do seguinte xeito:

O alumnado que supere ás **TRES** faltas de asistencia **trimestrais** para materias dunha sesión semanal e **CATRO** faltas de asistencia para materias de dúas sesións semanais poderá ser avaliado en cada trimestre mediante unha proba específica.

O profesorado desenvolverá esta proba no horario asignado ao/á alumno/a, no caso das materias individuais. No suposto das materias colectivas o profesorado indicará ao alumnado a data e hora de realización da proba.

O profesorado das diferentes materias deberá notificar ao titor/a e á Xefatura de Estudos cando o seu alumnado acade o número de faltas sinalado.

A Comisión de Coordinación Pedagóxica será o órgano que resolverá as incidencias ou casos excepcionais que podan acontecer.

Materias de 1 sesión semanal: Instrumento, Piano complementario, Orquestra, Conxuntos, Novas tecnoloxías aplicadas á música, Itinerario de Fundamentos de Composición, Técnicas de Composición aplicadas á didáctica, Repentización e acompañamento, Música de cámara, Educación auditiva e vocal e Coro.

Materias de 2 sesións semanais: Linguaxe musical (elemental e profesional), Harmonía, Análise e Historia da música.

4.2.4.4. Medidas de recuperación ao longo do curso académico

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

4.2.4.5. Procedementos de recuperación da convocatoria ordinaria

O número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9. O/A alumno/a terá dereito a realizar un exame ao final do curso académico.

Consistirá nunha proba práctica, onde o/a alumno/a presentará un programa cun número de obras segundo o disposto nesta programación e proposto polo/a profesor/a para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.2.4.6. Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria

Consistirá nunha proba práctica a celebrar no mes de setembro, na que o/a alumno/a presentará un programa segundo o reflectido no Informe da materia correspondente que se lle entrega xunto co Boletín de Cualificacións finais no mes de xuño. Nela terá que amosar ter acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.2.4.7. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso ao que aspira a acceder.

O profesorado titor/a será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula informando ás familias, e solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias que cursa o/a alumno/a.

O profesorado das distintas materias informarán por escrito en relación ás capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos reflectidos nas diferentes programacións.

No suposto de que todos os informes sexan favorables, o titor/a presentará a proposta á dirección do Centro que a elevará ao Consello Escolar para a súa aprobación definitiva.

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza da materia de Frauta, ao ter unha maior carga de traballo individual, as técnicas de ensinanza serán individuais e activas, e o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o/a profesor/a en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nas metas ou proxectos establecidos, desde a preparación de obras e estudos hasta un programa de concerto.

Para dar resposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rexen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de Frauta require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios que se poidan realizar, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os/as nosos/as alumnos/as non repitan soamente o que dicimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.

- **Interdisciplinarietà:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo/a alumno/a realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensina presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os/as alumnos/as que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos/as os/as alumnos/as aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase desta materia teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que expoñan diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos/as nenos/as, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno/a.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Expor actividades de diferente dificultade e integrar aos/ás alumnos/as na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognitivas por encima da media, é un sistema educativo próximo ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto ton muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertenzan.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto produtivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos/ás compañeiros/as, ao material da aula, ao/á profesor/a, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Segundo o establecido no Proxecto Educativo de Centro en referencia ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas:

A. Terán a consideración de actividades complementarias as organizadas durante o horario escolar polo Conservatorio, da cordo cos seus proxectos e programacións e que teñen un carácter diferenciado das actividades propiamente lectivas, polo momento, espazo ou recursos que utilizan.

Son actividades complementarias fixas as seguintes:

- Audicións
- Concertos trimestrais e finais
- Aqueloutras que así o determine o centro a través dos órganos competentes.

B. Terán a consideración de actividades extraescolares as encamiñadas a potenciar a apertura do centro ó seu entorno e á procura da formación integral do alumnado. As actividades extraescolares realizaranse, sempre que sexa posible, fora do horario lectivo, terán carácter voluntario para o alumnado e buscarán a implicación activa de toda a comunidade educativa.

Son actividades extraescolares as seguintes:

- Os intercambios educativos/culturais con outros centros
- As viaxes, excursións ou saídas culturais
- Os cursos ou cursiños
- Aqueloutras que así o determine o centro a través dos órganos competentes.

C. Poderanse organizar outras actividades no centro a proposta de calquera membro da comunidade educativa que sexan de interese tanto para o centro coma para os destinatarios aos que vai dirixida. En calquera caso as propostas doutras actividades deberán seguir os puntos enumerados anteriormente no apartado que corresponda.

O alumnado do centro terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende os distintos Departamentos, agás nas audicións, onde si deberán participar.

8.1. Actos institucionais

Dende hai xa varios cursos académicos temos xa institucionalizados unha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do alumnado do centro sería nos seguintes actos:

- Concerto de Santa Cecilia: Terá lugar ao redor do 22 de novembro de cada ano.
- Concerto de Nadal : a celebrar na dúas semanas anteriores ás vacacións de Nadal.
- Concerto das Letras Galegas: coincidindo coa celebración desta data no mes de maio de cada ano.
- Concerto Fin de Grao: a celebrar a finais do mes de maio de cada ano, en ocasións coincidindo co Concerto das Letras Galegas.
- Concerto de Fin de Curso: a celebrar antes da avaliación final do curso.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2. Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez propostos no departamento correspondente trasladaranse ao Claustro de profesores e Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que os diferentes departamentos teñan algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

8.3. Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, o centro organizará audicións públicas de alumnos/as que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso.

O centro organizará dous ou tres períodos de audicións anuais, nas que o alumnado deberá participar como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o/a seu/súa profesor/a lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

8.4. Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, ou ben polo Concello de Vilagarcía de Arousa a través dos distintos departamentos ou Concellerías. O profesorado poderá propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Fruta travesa dos graos elemental e profesional por cursos.

9.1. Curso: 1º de grao elemental

9.1.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación entre ambas mans e a produción do son.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que se posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Coñecer e practicar os sons/dixitacións da fruta travesa dende o re grave ata o re agudo.
- Dominar as escalas e arpexios maiores e menores ata tres alteracións.
- Reter e madurar os coñecementos adquiridos nas clases individuais.
- Memorizar pequenos fragmentos musicais e as escalas programadas no curso.
- Coñecer as indicacións de medida, ritmo, dinámica e articulación que se atopan nos textos musicais propostos neste curso.
- Coñecer a fruta travesa como instrumento musical: partes que a compoñen, numeración/nome das chaves, mantemento e hixiene.

9.1.2. Contidos

- Coñecemento do instrumento (montaxe e conservación) así como unha perfecta colocación do mesmo e dos elementos físicos (corpo e mans) que participan nesta colocación.
- Realización de exercicios de técnica respiratoria con e sen instrumento, buscando prioritariamente a relaxación e o desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.
- Adestramento progresivo e permanente da memoria.
- Realización de exercicios de embocadura e emisión (só coa boquilla e logo co instrumento completo).
- Práctica de escalas e arpexios maiores e menores ata tres alteracións e da escala cromática con diferentes articulacións (legato e picado).
- Interpretación de estudos e exercicios de técnica.
- Interpretación de obras acordes ao nivel do/a alumno/a.

9.1.3. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Comezar a memorizar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseos adecuados ao nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

9.1.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable no rexistro traballado no curso.
- Tocar as escalas e arpexios maiores e menores de ata dúas alteracións con diferentes articulacións e a escala cromática.
- Estudar e interpretar correctamente, da páxina 1 á 46 do método Iniciación á frauta de T. Wye Volume I, ou un contido similar doutro método.
- Interpretar tres pezas ao longo do curso, se pode ser con acompañamento pianístico, que se desenvolverán nas respectivas audicións trimestrais.

9.1.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Escalas e arpexios maiores e menores ata tres alteración e nunha octava.
- Escalas cromáticas abarcando do re grave ao re agudo.
- Moyse, M.: O frautista debutante.
- Wye, T.: Teoría e práctica da frauta.

Estudos:

- Blocki, K. Método de frauta.

- Escuchar, leer y tocar. Método de fruta.
- Wye, T.: Iniciación á fruta, volume I.

Obras:

- Arias, A.: A fruta, o meu primeiro recital.
- Classens, H. e Le Roy, R.: A fruta clásica, volume I.
- Material proporcionado polo/a profesor/a.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.2. Curso: 2º de grao elemental

9.2.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación entre ambas mans e a produción do son.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que se posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Coñecer e practicar os sons/dixitacións da fruta travesa dende o do grave ata o la sobreagudo.
- Dominar as escalas e arpexios maiores, menores ata catro alteracións.
- Reter e madurar os coñecementos adquiridos nas clases individuais.
- Memorizar pequenos fragmentos musicais e as escalas programadas no curso.
- Coñecer as indicacións de medida, ritmo, dinámica e articulación que se atopan nos textos musicais propostos neste curso.

9.2.2. Contidos

- Realización de exercicios de técnica respiratoria con e sen instrumento, buscando prioritariamente a relaxación e o desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.
- Adestramento progresivo e permanente da memoria.
- Práctica de escalas e arpexios maiores e menores ata catro alteracións e da escala cromática con diferentes articulacións (legato e picado).
- Interpretación de estudos e exercicios de técnica.

- Interpretación de obras acordes ao nivel do/a alumno/a.

9.2.3. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Comezar a memorizar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseos adecuados ao nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

9.2.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Tocar as escalas e arpejos maiores e menores de ata tres alteracións con diferentes articulacións.
- Estudar e interpretar correctamente, da páxina 1 á 80 do método Iniciación á frauta de T.Wye Volume II, ou un contido similar doutro método.
- Interpretar tres pezas ao longo do curso, se pode ser con acompañamento pianístico, que se desenvolverán nas respectivas audicións trimestrais.

9.2.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Escalas e arpejos maiores e menores ata 4 alteracións.
- Escalas cromáticas desde o Do grave ata o Mi agudo.
- Moyse, M.: O frautista debutante.
- Wye, T.: Teoría e práctica da frauta.

Estudos:

- Wye, T.: Iniciación á fruta, Volume II.
- Cheret, C.: 18 pequenos estudos rítmicos.
- Material proporcionado polo/a profesor/a.

Obras:

- Classens, H. e Le Roy, R.: A fruta clásica, Volume II.
- Material proporcionado polo/a profesor/a.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.3. Curso: 3º de grao elemental

9.3.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación entre ambas mans e a produción do son.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que se posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Coñecer e practicar os sons/dixitacións da fruta travesa dende o do grave ata o si sobreagudo.
- Dominar as escalas e arpeixos maiores, menores ata seis alteracións.
- Reter e madurar os coñecementos adquiridos nas clases individuais.
- Memorizar pequenos fragmentos musicais e as escalas programadas no curso.
- Interpretar repertorio variado acorde co nivel do curso e do/a alumno/a.

9.3.2. Contidos

- Realización de exercicios de técnica respiratoria con e sen instrumento, buscando prioritariamente a relaxación e o desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.
- Consolidación da base técnica adquirida.
- Mellora da base sonora.
- Adestramento progresivo e permanente da memoria.
- Práctica de escalas e arpeixos maiores e menores ata seis alteracións e da escala cromática con diferentes articulacións (legato e picado).

- Interpretación de estudos e exercicios de técnica.
- Interpretación de obras acordes ao nivel do/a alumno/a.

9.3.3. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Conservar a calidade da base sonora en todo o ámbito estudado.
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Memorizar textos musicais acordes ao nivel do/a alumno/a.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

9.3.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Tocar as escalas e arpexios maiores e menores de ata catro alteracións con diferentes articulacións.
- Executar correctamente sete estudos dos propostos nesta programación.
- Interpretar de tres pezas ao longo do curso, se pode ser con acompañamento pianístico, que se desenvolverán nas respectivas audicións trimestrais.

9.3.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Escalas e arpexios ata 6 alteracións.
- Escalas cromáticas con diferentes articulacións e velocidade progresiva.
- Moyse, M.: O frautista debutante.
- Wye, T.: Teoría e práctica da frauta.

Estudos:

- Cheret, C.: 18 pequenos estudos rítmicos.
- Gariboldi, G.: Études mignonnes
- Moyse, M.: 24 pequenos estudos melódicos

Obras:

- Auric, G.: Aria, para fruta e piano.
- Classens, H. e Le Roy, R.: A fruta clásica, Volume III.
- Saint-Saëns, C.: O cisne (arranxo para fruta e piano).
- Vivaldi, A.: Siciliana da Sonata en Fa M. RV52.
- Material proporcionado polo/a profesor/a.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.4. Curso: 4º de grao elemental

9.4.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación entre ambas mans e a produción do son.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que se posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Emitir un son estable e desenvolver as posibilidades musicais do son en todo o ámbito do instrumento.
- Mellorar a sensibilidade auditiva para o control do son e da afinación.
- Dominar as escalas e arpexios maiores, menores en todas as tonalidades.
- Comezar o estudo de escalas de intervalos de terceiras.
- Reter e madurar os coñecementos adquiridos nas clases individuais.
- Memorizar fragmentos musicais e as escalas programadas no curso.
- Interpretar un repertorio variado acorde co nivel do curso.

9.4.2. Contidos

- Consolidación dos aspectos traballados en cursos anteriores.
- Práctica de escalas e arpexios maiores e menores en todas as tonalidades, escalas de terceiras e cromática con diferentes articulacións.

- Adquisición de hábitos de estudo correctos e construtivos acordes co fomento e desenvolvemento da autocrítica positivada.
- Desenvolvemento da capacidade auditiva enfocada cara á proxección do son.
- Realización de exercicios de técnica respiratoria con e sen instrumento, buscando prioritariamente a relaxación e o desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Progresividade constante da memoria musical.
- Aprendizaxe pormenorizada das estruturas musicais a traballar para o desenvolvemento persoal do/a alumno/a como intérprete, acorde co nivel esixido.
- Fomento da autocrítica musical a través do resultado sonoro.
- Interpretación de estudos e exercicios de técnica.
- Interpretación de obras acordes ao nivel do/a alumno/a.

9.4.3. Criterios de avaliación

- Mostrar un control básico de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do/a alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

9.4.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Tocar as escalas e arpexios maiores e menores de ata cinco alteracións con diferen-

tes articulacións.

- Estudo e interpretación correcta de sete estudos dos propostos nesta programación.
- Interpretar tres pezas ao longo do curso, se pode ser con acompañamento pianístico, que se desenvolverán nas respectivas audicións trimestrais.

9.4.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Escalas cromáticas con distintas articulacións e velocidade progresiva.
- Escalas e arpexios maiores e menores en todas as tonalidades.
- Escalas de intervalos de terceira con distintas articulacións e velocidade progresiva.
- Taffanel, P. e Gaubert, Ph.: 17 grandes ejercicios diarios.
- Wye, T.: Técnica

Estudos:

- Gariboldi, G.: 20 pequenos estudos.
- Moyse, M.: 24 pequenos estudos melódicos.

Obras:

- Fauré, G.: Nana, op.16
- Gluck, Ch.W.: Orfeo e Eurídice
- Händel, G.F.: Sonata a elixir
- Honegger, A.: Romanza
- Marcello, B.: Sonata a elixir
- Telemann, G. Ph.: Sonata en Fa M
- Tomasi, H. : O pequeno cabreiro corso

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.5. Curso: 1º de grao profesional

9.5.1. Obxectivos

- Demostrar a sensibilidade auditiva e musical necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer de forma elemental as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.

9.5.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores, menores e de terceiras en todas as tonalidades con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.
- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.
- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.
- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Interpretar de memoria algunha obra do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Realizar audicións públicas demostrando unha correcta interpretación da obra e unha boa capacidade comunicativa.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.5.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.5.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores e de terceiras de Fa, Sib, Mib, Sol, Re e La con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.5.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Escalas maiores, menores e de terceiras, e arpexios en todas as tonalidades.

Para o traballo dos exercicios, propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.
- Wye, T.: Teoría e práctica da frauta.

Estudos

- Andersen, J.: 18 pequenos estudos, op. 41.
- Demersseman, J.: 50 Estudos melódicos, Op.4, Volume I.
- Köhler, E.: Estudios Op.33, No.1

Obras

- Blavet, M.: Sonata a elixir.
- Chédéville, N.: Sonata a elixir (Il Pastor Fido).
- Debussy, C.: En barco (Pequena suite).
- Fauré, G.: Peza de concurso.
- Fauré, G.: Pavana.
- Gaubert, Ph.: Madrigal.
- Gluck, Ch.W.: Orfeo e Euridice.
- Händel, G.F.: Sonata a elixir.
- Massenet, J.: Meditación de Thais (arranxo de P. Taffanel).
- Mozart, W.A.: Andante en Do Maior.
- Mozart, W.A.: Sonata a elixir.
- Pergolesi, G.B.: Concerto en Sol Maior.
- Quantz, J.J.: Capricho a elixir.
- Ravel, M.: Pavana para unha infanta defunta (arranxo para frauta e piano)
- Reinecke, C.: Tocar e bailar, op. 202.
- Schumann, R.: Romanzas.
- Vivaldi, A.: Sonata a elixir.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.6. Curso: 2º de grao profesional

9.6.1. Obxectivos

- Perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer de forma elemental as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.

9.6.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores, menores e arpexios en todas as tonalidades e da escala cromática con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.
- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.
- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.
- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Interpretar de memoria algunha obra do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

- Realizar audicións públicas demostrando unha correcta interpretación da obra e unha boa capacidade comunicativa.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.6.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio avalíase o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio avalíase a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio avalíase se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.6.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores e arpexios de Do, Lab, Reb, Solb, Mi e Si e a escala cromática con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.

- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.6.4. Recursos didácticos*

Exercicios:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Escalas e arpexios en todas as tonalidades.
- Escala cromática, con distintos ritmos e articulacións, desde o do grave (3 oitavas).

Para o traballo dos exercicios, propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.
- Wye, T.: Teoría e práctica da fruta.

Estudos:

- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.33
- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.30
- Bach, J.S.: Estudos
- Boehm, Th.: 24 estudos para fruta, op. 37.

Obras:

- Andersen, J.: 4 Pezas de salón
- Bach, C.P.E.: Sonata en sol menor.
- Bach, J.S.: Minueto e Badinerie da Suite en si menor.
- Blavet, M.: Sonata a elixir.
- Chédéville, N.: Sonata a elixir (II Pastor Fido).
- Gaubert, Ph.: Madrigal.
- Godard, B.: Suite en tres movementos (I e II movemento).
- Händel, G.F.: Sonata a elixir.
- Haydn, J.: Concerto en Re Maior.
- Ibert: Aria.

- Mozart, W.A.: Sonata a elixir.
- Pergolesi, G.B.: Concerto en Sol Maior.
- Quantz, J.J.: Capricho a elixir.
- Stamitz, A.: 8 Caprichos
- Vinci, L.: Sonata en Re Maior.
- Vivaldi, A.: Sonata ou Concerto a elixir.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.7. Curso: 3º de grao profesional

9.7.1. Obxectivos

- Demostrar a sensibilidade auditiva e musical necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Valorar a interpretación propia e doutros compañeiros desenvolvendo a capacidade de aceptación e crítica no proceso de aprendizaxe e no resultado final.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.

9.7.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores e menores, arpexios e escalas de terceiras en todas as tonalidades.
- Estudo e práctica do vibrato e o seu uso na interpretación de obras e o traballo técnico habitual.
- Estudo e práctica do dobre e triple picado.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.
- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.
- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.

- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.7.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio avalíase o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio avalíase a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.7.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores, de terceiras e arpechos de Fa, Sib, Mib, Sol, Re e La con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.

- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.7.4. Recursos didácticos*

Exercicios**:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Exercicios para a práctica do vibrato.
- Escalas maiores, menores e de terceiras e arpexios en todas as tonalidades.
- Exercicios para a práctica do dobre e o triple picado.

**Os exercicios deberán ser realizados de memoria na medida do posible.

Para o traballo dos exercicios propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Moyse, M.: Escalas e arpexios.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.
- Wye, T.: Teoría e práctica da frauta.

Estudos:

- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.33.
- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.30.
- Bach, J.S.: Estudos.
- Boehm, Th.: 24 estudos para frauta, op. 37.
- Köhler, E.: Estudos Op.33, No.2.
- Händel, G.F.: Sonata a elixir.
- Honegger, A.: Romanza

Obras:

- Bach, J.S.: Sonata a elixir.
- Beethoven, L. van: Serenata en Re Maior.
- Devienne, F.: Sonata ou Concerto a elixir.

- Gaubert, Ph.: Romance.
- Haydn, F.: Concerto en Re Maior.
- Honegger, A.: Danza da cabra.
- Ibert, J.: Jeux
- Mouquet, J.: A frauta de Pan.
- Mozart, W.A.: Rondó en Re Maior.
- Mozart, W.A.: Sonata a elixir.
- Quantz, J.J.: Concerto en Sol Maior.
- Saint-Saëns, C.: Romance Op.37.
- Stamitz, C.: Concerto en Sol Maior.
- Telemann, G.Ph.: Fantasía a elixir.
- Vivaldi, A.: Concerto a elixir.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.8. Curso: 4º de grao profesional

9.8.1. Obxectivos

- Demostrar a sensibilidade auditiva e musical necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Valorar a interpretación propia e doutros compañeiros desenvolvendo a capacidade de aceptación e crítica no proceso de aprendizaxe e no resultado final.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.

9.8.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores e menores, arpexios e escalas de terceiras en todas as tonalidades.
- Estudo e práctica do vibrato e o seu uso na interpretación de obras e o traballo técnico habitual.
- Estudo e práctica do dobre e triple picado.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.
- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.
- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.

- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.8.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio avalíase se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.8.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores, de terceiras e arpejos de Fa, Sib, Mib, Sol, Re e La con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.

- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.8.4. Recursos didácticos*

Exercicios**:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Exercicios para a práctica do vibrato.
- Escalas maiores, menores e de terceiras e arpexios en todas as tonalidades.
- Exercicios para a práctica do dobre e o triple picado.

**Os exercicios deberán ser realizados de memoria na medida do posible.

Para o traballo dos exercicios propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Moyse, M.: Escalas e arpexios.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.
- Wye, T.: Teoría e práctica da fruta.

Estudos:

- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.33.
- Andersen, J.J.: 24 Estudos Op.30.
- Bach, J.S.: Estudos.
- Boehm, Th.: 24 estudos para fruta, op. 37.
- Köhler, E.: Estudos Op.33, No.2.
- Händel, G.F.: Sonata a elixir.
- Honegger, A.: Romanza

Obras:

- Bach, J.S.: Sonata a elixir.
- Beethoven, L. van: Serenata en Re Maior.
- Devienne, F.: Sonata ou Concerto a elixir.
- Gaubert, Ph.: Romance.

- Haydn, F.: Concerto en Re Maior.
- Honegger, A.: Danza da cabra.
- Ibert, J.: Jeux
- Mouquet, J.: A frauta de Pan.
- Mozart, W.A.: Rondó en Re Maior.
- Mozart, W.A.: Sonata a elixir.
- Quantz, J.J.: Concerto en Sol Maior.
- Saint-Saëns, C.: Romance Op.37.
- Stamitz, C.: Concerto en Sol Maior.
- Telemann, G.Ph.: Fantasía a elixir.
- Vivaldi, A.: Concerto a elixir.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.9. Curso: 5º de grao profesional

9.9.1. Obxectivos

- Demostrar a sensibilidade auditiva e musical necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Valorar a interpretación propia e doutros compañeiros desenvolvendo a capacidade de aceptación e crítica no proceso de aprendizaxe e no resultado final.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.
- Aprender os rudimentos básicos que permitan a improvisación e composición de cadenzas nos Concertos clásicos.

9.9.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores e menores, arpexios e escalas de cuartas en todas as tonalidades.
- Perfeccionamento do vibrato e o seu uso na interpretación de obras e o traballo técnico habitual.
- Perfeccionamento e práctica do dobre e triple picado.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.

- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.
- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.
- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Improvisación e composición de cadencias para concertos clásicos.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.9.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Improvisar e compoñer cadencias para Concertos clásicos. Con este criterio se comproba se o/a alumno/a escoita e analiza cadencias de grandes intérpretes, extraendo conclusións en canto a estilo e forma das cadencias. Se improvisa cadencias elementais en canto a forma e técnica, sabendo aproveitar o material temático da obra en cuestión. Se escribe as súas propias cadencias para os Concertos do período Clásico traballados en clase, comparándoas coas doutros/as intérpretes ou compañeiros/as de clase e se interpreta as súas propias cadencias.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si

mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.9.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores, de terceiras e arpexios de Fa, Sib, Mib, Sol, Re e La con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.9.4. Recursos didácticos*

Exercicios**:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Escalas maiores, menores e de cuartas e arpexios en todas as tonalidades.
- “Escalas completas”.

**Os exercicios deberán ser realizados de memoria na medida do posible. Para o traballo dos exercicios, propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Moyse, M.: Escalas e arpexios (480 exercicios).
- Moyse, M.: Exercicios diarios completos.
- Moyse, M.: 20 exercicios e estudos.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.

Estudos:

- Bach, J.S.: Estudos.
- Boehm, Th.: 24 caprichos-estudos.
- Fürstenau, A.: 26 exercicios, op. 107, vol. I.

- Piazzolla, A.: Tango-estudios.

Obras:

- Bach, J.S.: Sonata a elixir (si m, Mi M, mi m, La M)
- Bach, J.S.: Suite en si menor.
- Bartók, B.: Suite popular húngara.
- Bozza, E.: Image.
- Chaminade, C.: Concertino.
- Devienne, F.: Concerto a elixir.
- Doppler, A.F.: Fantasía Pastoral Húngara.
- Enesco, G.: Cantabile e Presto.
- Ferroud, O.: 3 pezas orientais para fruta soa.
- Gaubert, Ph.: Nocturno e Allegro Scherzando.
- Godard, B.: Suite en tres movementos.
- Honegger, A.: Danza da cabra.
- Ibert, J.: Peza para fruta soa.
- Mozart, W.A.: Concerto en Sol Maior.
- Telemann, G.F.: Fantasía a elixir.
- Tulou, J.L.: Gran só a elixir.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

9.10. Curso: 6º de grao profesional

9.10.1. Obxectivos

- Demostrar a sensibilidade auditiva e musical necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora e que lle permitirá comprender e interpretar a música e gozala.
- Desenvolver a calidade sonora na interpretación de exercicios técnicos, estudos e obras, conseguindo unha correcta emisión e afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel e coñecer as súas partes para unha mellor interpretación.
- Traballar a lectura a primeira vista para favorecer o posterior traballo de partituras máis complexas.
- Practicar a memorización de distintos fragmentos musicais.
- Tomar conciencia da importancia que ten escoitar música (para o seu instrumento ou outro/s instrumentos ou agrupacións) e asistir a concertos como un medio que lle achegará a unha mellor coñecemento e comprensión daquilo que interpreta.
- Valorar a interpretación propia e doutros/as compañeiros/as desenvolvendo a capacidade de aceptación e crítica no proceso de aprendizaxe e no resultado final.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media.
- Adquirir un hábito de estudo que permita o avance e mellora na práctica instrumental.
- Aprender os rudimentos básicos que permitan a improvisación e composición de cadencias nos Concertos clásicos.

9.10.2. Contidos

- Realización de exercicios de son e respiración que axuden a perfeccionar a calidade sonora e a columna de aire.
- Estudo das escalas maiores e menores, arpexios e escalas de cuartas en todas as tonalidades.
- Perfeccionamento do vibrato e o seu uso na interpretación de obras e o traballo técnico habitual.
- Perfeccionamento e práctica do dobre e triple picado.
- Interpretación de fragmentos a primeira vista e de memoria.
- Interpretación de doce estudos adecuados ao nivel.

- Adquisición dunha técnica instrumental que lle permita abordar con eficacia estudos e obras de dificultade adecuada ao nivel.
- Interpretación de tres obras de distintas épocas e estilos, que incidan no desenvolvemento da sensibilidade auditiva e de criterios estéticos.
- Improvisación e composición de cadencias para concertos clásicos.
- Adquisición dunha disciplina no estudo, valorando a concentración e o silencio como elementos fundamentais.
- Realización de escoitas comentadas e asistencia a concertos.

9.10.3. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio avalíase o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio avalíase a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupacións, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Improvisar e compoñer cadencias para Concertos clásicos. Con este criterio compróbase se o/a alumno/a escoita e analiza cadencias de grandes intérpretes, extraendo conclusións en canto a estilo e forma das cadencias. Se improvisa cadencias elementais en canto a forma e técnica, sabendo aproveitar o material temático da obra en cuestión. Se escribe as súas propias cadencias para os Concertos do período Clásico traballados en clase, comparándoas coas doutros intérpretes ou compañeiros/as de clase e se interpreta as súas propias cadencias.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.10.3.1. Mínimos esixibles

- Ter conciencia do emprego do esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da interpretación musical.
- Tocar as escalas maiores, menores, de terceiras e arpexios de Do, Lab, Reb, Solb, Mi e Si con diferentes articulacións e con velocidade progresiva.
- Tocar nove estudos, sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das diferentes posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar dúas de obras de distintas épocas e estilos acordes ao nivel do curso, demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

9.10.4. Recursos didácticos*

Exercicios**:

- Exercicios que desenvolvan a calidade do son e o sentido da afinación.
- Escalas, escalas de cuartas e arpexios en todas as tonalidades.

**Os exercicios deberán ser realizados de memoria na medida do posible.

Para o traballo dos exercicios, propóñense os seguintes libros, aínda que o/a profesor/a será libre de elixir o material que considere máis idóneo para o traballo de cada alumno/a:

- Bernold, Ph.: A técnica da embocadura.
- Graf, P.L.: “Check up”.
- Moyse, M.: “A sonorité, art et technique”.
- Moyse, M.: Escalas e arpexios.
- Reichert, A.: 7 exercicios diarios.
- Taffanel P. e Gaubert, Ph.: 17 exercicios diarios.

Estudos:

- Bach, J.S.: Estudos.
- Boehm, Th.: 24 caprichos-estudo

.Obras:

- Bach, J.S.: Sonata a elixir.
- Bartók, B.: Suite popular húngara.
- Enesco, G.: Cantabile e presto.

- Fauré, G.: Fantasía, op. 79.
- Ferroud, O.: 3 pezas orientais para fruta soa.
- Gaubert, Ph.: Balada.
- Hindemith, P.: Sonata.
- Hoffmeister, A.: Concerto en Sol Maior.
- Hoffmeister, A.: Concerto en Re Maior.
- Ibert, J.: Peza para fruta soa.
- Martinu, G.: Primeira Sonata.
- Mozart, W.A.: Concerto en Sol Maior, KV 313.
- Mozart, W.A.: Concerto en Re Maior, KV. 314.
- Poulenc, F.: Sonata.
- Sancan, P.: Sonatina.
- Tulou, J.L.: Gran só a elixir.
- Widor, Ch.M.: Suite.

*Esta lista de recursos didácticos é só orientadora acorde ao nivel do curso, e o/a profesor/a poderá elixir para o/a alumno/a material de entre o aquí proposto ou ben outro de nivel similar, dependendo das necesidades do/a alumno/a.

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento da materia para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos expostos e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12. ANEXOS

12.1. Probas de acceso 1º de grao profesional

12.1.1. Normativa Xeral

*(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro. DOG do 31 de outubro de 2007):
Artigo 11º.- Acceso ó primeiro curso de Grao Profesional.*

Para acceder ó primeiro curso das ensinanzas profesionais de música cumprirá superar unha proba específica de acceso. Mediante esta proba valorarase a madurez, as aptitudes e os coñecementos para cursar con aproveitamento as ensinanzas profesionais, de acordo cos obxectivos establecidos neste decreto.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará o procedemento de acceso ó primeiro curso, que se axustará o disposto nos puntos seguintes.

Para todas as especialidades, agás para a de canto, a devandita proba consistirá en:

- Interpretación, no instrumento da especialidade que opte, de tres obras pertencentes a distintos estilos, das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.
- Exercicio para avaliar a capacidade auditiva do alumnado e os seus coñecementos teóricos e prácticos da linguaxe musical. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70% e o segundo nun 30%.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música):

Capítulo II. Artigo 5º. (...) O número máximo de probas de acceso a grao profesional que poderá realizar cada aspirante é de catro: dúas convocatorias ó primeiro curso e outras dúas convocatorias a calquera outro curso que non sexa o primeiro. Para estes efectos, non se computarán as probas nas que se obtivera a puntuación mínima establecida para o acceso.

Capítulo III. Artigo 9º. Os aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicio provistos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este co-

rrerá a cargo do aspirante á praza.

Capítulo III. Artigo 10º. Os/As aspirantes serán convocados para a proba nun único chamamento, e excluírase del quen non compareza. Non obstante poderanse considerar os casos de forma maior, debidamente xustificados e apreciados polo tribunal, para os efectos dun posterior chamamento. A non asistencia á proba suporá a perda da correspondente convocatoria.

12.1.2.Exame

Segundo o anteriormente exposto, o alumnado deberá interpretar tres obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, escollidas do repertorio orientador do cuarto curso do grao elemental. Os contidos específicos desta proba serán os correspondentes ao cuarto curso do grao elemental recollidos nesta programación.

12.1.3.Criterios de avaliación

- Mostrar un control básico de todos os aspectos técnicos correspondentes ao curso.
- Interpretar de memoria unha obra, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do/a alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Interpretar obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

Nota:

O/A aspirante deberá entregar ao tribunal unha lista e copia das obras que vai interpretar.

12.1.4.Repertorio orientador

- Fauré, G.: Nana, op.16
- Gluck, Ch.W.: Orfeo e Eurídice
- Händel, G.F.: Sonata a elixir
- Honegger, A.: Romanza
- Marcello, B.: Sonata a elixir
- Telemann, G. Ph.: Sonata en Fa M
- Tomasi, H. : O pequeno cabreiro corso

12.2. Probas de acceso a outros cursos do grao elemental (2º, 3º e 4º cursos)

12.2.1. Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música)

Artigo 8º.- Acceso a outros cursos

- a) Poderase acceder a calquera outro curso do grao elemental sen ter superado os anteriores, sempre que se supere a correspondente proba.

En calquera caso, o acceso a outro curso do grao elemental estará supeditado á existencia de prazas vacantes na especialidade solicitada.

- b) Estas probas avaliarán, ademais das aptitudes e da idade idónea, a capacidade e os coñecementos dos alumnos e das alumnas para continuar os estudos nas especialidades instrumentais para as que se solicite a praza.
- c) En todo caso, para o acceso aos cursos do grao elemental a idade mínima de acceso será de oito anos e a máxima de catorce anos, cumpridos ou por cumprir dentro do ano natural.

(Extracto da circular 4/2008 pola que se regulan as probas de acceso ao grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música)

5. En todas as especialidades as probas constarán de dous exercicios, que terán carácter eliminatorio e consistirán en:

- a) Interpretación, no instrumento da especialidade á que se opte, de dúas obras de libre elección e unha obra ou exercicio a primeira vista proposto polo tribunal.
- b) Exercicio teórico-práctico para avaliar a capacidade auditiva e vocal, así como os coñecementos de linguaxe musical.

8. No desenvolvemento das probas, o exercicio de interpretación instrumental farase en primeiro lugar. Cada un dos exercicios puntuarase de 1 a 10 puntos. Necesitarase un mínimo de 5 puntos en cada un deles para considerar a cualificación como positiva. Unha vez superados os dous exercicios, procederase ao cálculo da media ponderada, que se axustará ás seguintes porcentaxes:

- a) Interpretación instrumental: 60 %.
- b) Exercicio auditivo, vocal e de linguaxe musical: 40%.

11. Para concorrer ás probas de acceso, naquelas obras que así o requiran, os aspirantes deberán aportar os seus músicos acompañantes.

12. Os/As aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais, non aceptándose fotocopias das mesmas para o exame.

12.2.2.Exame

Os/As alumnos/as deberán interpretar dúas obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, presentando unha copia das mesmas para o tribunal, escollidas do repertorio orientador (anexo 1), ou outras obras de dificultade similar. Os contidos específicos desta proba serán os do mesmo curso desta programación.

12.2.3.Criterios de avaliación

- Mostrar un control básico de todos os aspectos técnicos correspondentes ao curso.
- Interpretar de memoria unha obra, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do/a alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Interpretar obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

12.2.4.Repertorio orientador

O repertorio orientador do curso ao que se desexe acceder será o correspondente ao curso inmediatamente anterior que figura nesta programación

12.3. Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º, 5º e 6º cursos)

12.3.1. Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Artigo 12º.- Acceso a outros cursos

Poderase acceder a calquera outro curso das ensinanzas profesionais sen ter cursado os anteriores sempre que, a través dunha proba, a persoa aspirante demostre posuír os coñecementos necesarios para cursar con aproveitamento as ensinanzas correspondentes.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria deberá regular o procedemento de acceso a calquera outro curso, que se axustará ao disposto nos puntos seguintes.

Esta proba constará de dous exercicios:

1. Interpretación, no instrumento, de tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte, e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.
2. Exercicio teórico-práctico para valorar os coñecementos das materias dos cursos anteriores a que se opte. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos os exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70 por cento, e o segundo nun 30 por cento.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008 pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Capítulo III. PROBAS DE ACCESO

Artigo 9º.-

Os/As aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicio provistos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No

caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/a aspirante á praza.

12.3.2.Exame

Segundo o anteriormente exposto, o alumnado deberá interpretar tres obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, escollidas do repertorio orientador do curso inmediatamente anterior ó que se desexe acceder. Os contidos específicos desta proba serán os correspondentes ao dito curso e recollidos nesta programación.

12.3.3.Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos esixidos no seu nivel, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidade ante o público.

Nota:

O/A aspirante deberá entregar ao tribunal unha lista e copia das obras que vai interpretar.

12.3.4.Repertorio orientador

O repertorio orientador do curso ao que se desexe acceder será o correspondente ao curso inmediatamente anterior que figura nesta programación

12.4. Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.4.1. Contidos da proba

- Presentación por parte dos aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.

12.4.2. Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.5. Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20 %	
Adecuación á partitura	20 %	
Calidade do son e/ou afinación	20 %	
Interpretación	25 %	
Actitude	15 %	